FÖRSLAG TILL AVGÖRANDE AV GENERALADVOKAT PHILIPPE LÉGER

föredraget den 2 april 1998 *

1. Europeiska gemenskapernas kommission har genom ansökan, som inkom till domstolens kansli den 30 maj 1997, med stöd av artikel 169 i EG-fördraget väckt talan om fastställelse av att Republiken Portugal har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 189 tredje stycket i EG-fördraget och artikel 4 i rådets direktiv 84/156/EEG av den 8 mars 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än klor-alkaliindustrin [1] (nedan kallat direktivet), genom att inte inom den föreskrivna fristen ha antagit de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att införliva direktivet med sin interna rättsordning.

2. I artikel 4.1 i direktivet föreskrivs att medlemsstaterna skall utarbeta särskilda program som avser kvicksilverutsläpp från källor som förekommer i stort antal, vilka inte är industrianläggningar och för vilka utsläppsnormerna enligt artikel 3 inte kan tillämpas i praktiken. I artikel 4.3 stadgas vidare att de särskilda programmen skall börja tillämpas den 1 juli 1989 och skall tillställas kommissionen.

3. Enligt artikel 7.1 i direktivet skall medlemsstaterna inom två år efter anmälan av detta direktiv sätta i kraft de åtgärder som är nödvändiga för att följa direktivet. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

4. Eftersom Republiken Portugal inte svarade på kommissionens uppmaning att underrätta den om det eller de program som föreskrivs i direktivet, sände kommissionen den 18 juni 1993 till Republiken Portugal en formell underrättelse, där denna stat anmodades att inom två månader inkomma med ett yttrande om huruvida den hade uppfyllt skyldigheterna enligt direktivet.

5. Den 6 januari 1994 svarade Republiken Portugal på denna uppmaning att några andra källor som förorsakade kvicksilverutsläpp än klor-alkaliindustrin inte hade identifierats på dess territorium. Man kunde därför inte fastställa några kvicksilverutsläpp eller någon kvicksilverförorening. Republiken Portugal påpekade att den följaktligen inte berördes av skyldigheten att utarbeta program enligt artikel 4 i direktivet.

* Originalspråk: franska.

1 — EGT L 74, s. 49; svensk specialutgåva, område 15, volym 4, s. 183.

6. Eftersom kommissionen inte ansåg att yttrandet från Republiken Portugal var välgrundat, riktade kommissionen genom skrivelse av den 25 oktober 1995 till regeringen ett motiverat yttrande, där Republiken Portugal uppmanades att inom två månader från delgivningen av det motiverade yttrandet vidta de åtgärder som var nödvändiga för att efterkomma detta.

7. Den portugisiska regeringen svarade den 18 juli 1996 och påpekade att den insåg nödvändigheten och det trängande behovet av att införa de nämnda programmen. Det hade emellertid av en rad olika skäl visat sig vara svårt att tillämpa programmen på grund av problem i samband med identifieringen av olika källor som förekommer i stort antal. Regeringen tillade dock att den avsåg att genomföra direktivet snarast möjligt och att den skulle meddela kommissionen resultaten av sina ansträngningar.

8. Eftersom kommissionen härefter inte fick något meddelande av den portugisiska regeringen som gjorde det möjligt för kommissionen att dra slutsatsen att Republiken Portugal sedermera hade uppfyllt sina skyldigheter enligt direktivet, väckte kommissionen förevarande talan.

9. Republiken Portugal har i svaromålet inte bestridit det påtalade fördragsbrottet. Den har emellertid hävdat att den har stött på stora praktiska svårigheter i samband med införandet av de särskilda program som föreskrivs i artikel 4 i direktivet. Regeringen har därför föreslagit att domstolen skall vilandeförklara fördragsbrottsförfarandet till dess att den hunnit slutföra införlivandet.

10. Kommissionen har valt att inte inkomma med replik i anledning av svaromålet.

11. Angående begäran att vilandeförklara målet måste konstateras att den portugisiska regeringen har gjort gällande praktiska svårigheter vid införlivandet först efter det att fristen för införlivandet av direktivet hade löpt ut, det vill säga då direktivet redan var i kraft. I ett sådant fall — där ett direktiv alltså redan har antagits och trätt i kraft — anser jag att ett sådant argument varken kan uppskjuta eller juridiskt rättfärdiga det fördragsbrott som underlåtenheten att införliva ett direktiv utgör. I annat fall skulle en medlemsstat lätt kunna undandra sig skyldigheten att införliva ett direktiv inom den föreskrivna fristen genom att åberopa sådana — verkliga eller förespeglade — svårigheter. [2]

12. Vidare skall påpekas att Republiken Portugal inte har bestridit att den inte har vidtagit de åtgärder som är nödvändiga

2 — Se i analogi härmed dom av den 16 september 1997 i mål C-139/96, kommissionen mot Tyskland (REG 1997, s. I-4845), och punkt 12 i mitt förslag till avgörande som föredrogs den 16 december 1997 i mål C-344/96, kommissionen mot Tyskland (REG 1998, s. I-1165).

för att införliva direktivet med den interna rättsordningen inom den föreskrivna fristen.

13. Kommissionens ansökan skall således bifallas, varför det skall fastställas att Republiken Portugal har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4 i direktivet genom att inte inom den föreskrivna fristen ha antagit de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. I enlighet med artikel 69.2 i domstolens rättegångsregler skall Republiken Portugal förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Förslag till avgörande

Följaktligen föreslår jag att domstolen skall

1) fastställa att Republiken Portugal har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 4 i rådets direktiv 84/156/EEG av den 8 mars 1984 om gränsvärden och kvalitetsmål för kvicksilverutsläpp från andra källor än klor-alkaliindustrin genom att inte inom den föreskrivna fristen ha antagit alla de bestämmelser som är nödvändiga för att införliva direktivet med sin interna rättsordning, och

2) förplikta Republiken Portugal att ersätta rättegångskostnaderna.